

TEATRUL MIC

ESEININ ȘI MUZICA RUSĂ

O manifestare interesantă, dedicată lui Esenin și muzicii ruse, s-a desfășurat la sfârșitul lunii mai, cu concursul Teatrului Mic, sub genericul „Paralele literar-muzicale”. Specificitatea universului eseninian, rezonanța sa în sfera culturii, interdependența dintre poezie și muzică au oferit un incitant prilej de dezbatere — sub conducerea lui Iosif Sava — susținută cu prestații profesională și apetit polemic de invitații serii — printre care notăm reprezentanți de autoritate ai literaturii și muzicii românești Edgar Papu, Ioanichie Olteanu, Dan Grigore, alături de care, în calitate de gazde și interpreți, au evoluat Ioana Pavelescu, Petre Moraru și Monica Mihăescu.

„De ce ce este nevoie de Esenin?” în-deamnă retoric la discuție Iosif Sava, „pentru sinceritatea lui care ne copleșește” răspunde Edgar Papu, evaluând totodată unicitatea personalității și operei acestuia. „Un poet al contrastelor tragice” adaugă profesorul Papu, „dar care practica, în prima sa perioadă, o poezie a jubilației” — precizează Ioanichie Olteanu. Odată lămurite premisele teoretice, s-au succedat recitalurile, susținute de Ioana Pavelescu — aducând cu sine vibra-

ția și fiorul autentic ale versurilor lui Esenin, de Petre Moraru — grav, căutând să exprime sensurile de dincolo de cuvinte, și de Monica Mihăescu — distinsă și plină de farmec, alternând cu demonstrațiile de virtuozitate ale lui Dan Grigore (Rahmaninov) și Luminiței Petre Rogaciov, impetuoasă în redarea unor piese pentru vioară de Ceaikovski. Nu au lipsit nici surprizele Petre Ghelmez, chemat din sală, s-a pronunțat asupra calității traducerilor textelor lui Esenin în limba română, declamând cu patos, în final, din creația acestuia. În replică, Ioanichie Olteanu și-a exemplificat opiniile critice, citind cu reală tensiune emoțională din același autor, iar mezzosoprana Ruxandra Donose și-a adus contribuția cântând cu aplicație și la pian.

Evenimentul, debutând în acorduri din Rahmaninov, s-a petrecut într-o atmosferă nostalgică, generată de amintirea palpabilă a florilor uscate, culese cu ani în urmă de Iosif Sava de la mormîntul lui Esenin, culminând, în cele din urmă, cu audierea vocii poetului, oferită într-o înregistrare pe casetă de către Petre Ghelmez. Publicul, exigent, avizat și entuziast, a apreciat un spectacol agreabil, o manifestare originală, necesară, un exemplu demn de urmat.

Dan VASILIU

NOTE

Remember

A trecut neobservat centenarul nașterii unei celebrități a teatrului nostru liric — Florica Cristoforeanu. A strălucit în generația care a militat pentru fundarea Operei Române, odată cu impunerea, în zorii veacului, a școlii interpretative românești de canto și dirijorat — Niculescu-Basu, N. Leonard, Gogu Georgescu, Maria Snejina, Ionel Perlea, Maria Cojocărescu, George Folescu, Elena Drăgulescu-Stinghe și încă destule nume populare la București, Milano, Paris, Roma, în America.

Florica Cristoforeanu s-a

născut la 16 mai 1886; în căminul ei părintesc se cultivau muzele. Vocația și-a descoperit-o în temeinicul institut Oteteleşanu, de la Măgurele, condus de Ioan Slavici. Între 1904 și 1907, studiază canto, teoria solfegiului, compoziția, arta dramatică, la conservatorul milanez. Rolurile afirmării în Italia sînt Lucia di Lammermoor și Traviata. Din 1921 și pînă la retragerea din teatru, petrecută în 1940, repertoriul ei se îmbogățește cu *Boema*, *Tosca*, *Manon*, *Carmen*, *Madame Butterfly*, partituri obligatorii pentru o primadonă aplaudată pe marile scene europene și din America de Sud. În 1928, la Scala, va cînta sub bagheta lui Arturo Toscanini, în *Cavalleria rusticana*. La București,

colabora deseori cu dirijorul George Georgescu.

Trei stagiuni, între 1910—1913, strălucește în trupa operetei burureștene, alături de Leonard, Maximilian, Carussy, Ciucurette, jucînd sub castanii de la Parcul Oteteleşanu sau la rampa Teatrului Lyric în Compania Grigoriu.

Ultimii ani de viață și-i petrece în Brazilia, unde se stinge în 1959, cu ziare și cărți românești la căpătîi, alături cu scrisori din țară, cu multele semne ale legăturii de suflet cu patria. Primind un cald sprijin documentar din țară, și-a putut reconstitui, în scris, cariera lirică — exemplu de muncă și încredere în idealul artei.

I. N.